

Nobina Sverige AB

Diarienummer:
IMY-2022-12220

Datum:
2023-06-09

Beslut om tillstånd till kamerabevakning

Integritetsskyddsmyndighetens beslut

Nobina Sverige AB (org.nr 556057-0128) meddelas tillstånd till kamerabevakning med de villkor som följer nedan.

Ansökan avvisas i den del den avser kamerabevakning av hållplatsområden enligt 9 § 6 b) kamerabevakningslagen (2018:1200).

Tillståndets omfattning och villkor

Tillståndshavare	Nobina Sverige AB
Organisationsnummer	556057-0128
Plats för bevakningen	Barkarby, Järfälla kommun
Typ av utrustning	Fast monterade kameror med fast optik.
Bevakningsområde och utrustningens placering	Område i Barkarby. Ritning över upptagningsområdet och utrustningens placering framgår av bilaga 1.
Ändamålet med bevakningen	Förebygga, förhindra eller upptäcka olyckor.
Tider för bevakningen	Alla dagar dygnet runt
Bevakning i realtid	Ja
Inspelning/lagring av bilder	Nej
Avlyssning/inspelning av ljud	Nej
Upplysningsplikt	Genom tydlig skyltning i anslutning till bevakat område. Information om bevakningen ska även lämnas på Nobina Sverige AB:s hemsida.
Beslutets giltighetstid	Från och med den 1 augusti 2023 till och med den 31 juli 2028.

Redogörelse för ärendet

Postadress:
Box 8114
104 20 Stockholm

Webbplats:
www.imy.se

E-post:
imy@imy.se

Telefon:
08-657 61 00

Nobina Sverige AB har ansökt om tillstånd till kamerabevakning från självkörande bussar i ett område i Barkarby. Tillstånd till kamerabevakning har tidigare beviljats av Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) den 30 november 2021 i ärende med dnr DI-2020-12495. Tillståndet gäller till och med den 31 juli 2023. Nobina Sverige AB ansöker nu om tillstånd som i första hand ska gälla tills vidare och i andra hand till och med den 31 december 2024. Av ansökan och utredningen i övrigt framgår följande.

Nobina Sverige AB ska bedriva kamerabevakning från fyra självkörande bussar som kör inom ett bestämt område i Barkarby, Järfälla kommun. Området avgränsas av en digital gräns som bussarna inte kan passera. Bussarna åker i linjetrafik men även kors och tvärs inom området enligt ett on demand-system. Området som fordonen opererar i består av flera olika miljöer då det är en tätort som bl.a. inkluderar bostadsområden med en- och flerfamiljsfastigheter, förskolor och skolor, stadsparker, gångfartsområden och närservice. I området finns även arbetsplatser och industrilokaler i form av kontor och mindre lokaler. Det finns även en större handelsplats med flera olika butiker och varuhus. I borte delen finns också ett naturområde med en mindre skog och ångar. Fordonen åker mellan dessa allmänna platser för att erbjuda vardagsresor till invånare och besökare. Förutom när bussarna är i trafik ska bevakning också ske vid utveckling av fordon och tjänster för självkörandefunktionalitet, dock inom samma område.

Tanken är att det inte ska finnas någon förare i bussen, utan att denne istället sitter i ett kontrollcenter och där har tillgång till kamerabevakning för att i realtid kunna övervaka och operera bussen på distans. När föraren inte längre finns ombord på bussen utan istället är en operatör i ett kontrollcenter, med samma ansvar som om denne vore förare ombord, behöver denne ha samma förutsättningar för att framföra fordonet som om den vore ombord på förarplatsen. Enligt Nobina Sverige AB är kamerabevakningen således nödvändig för att kunna säkerställa tryggheten för resenärer genom att operatören ska kunna agera på och avvärja olyckor, hot och brott i och omkring fordonet samt avvikande trafiksituationer. Exempel på händelser kan vara felparkerade fordon, lastbilar med nedfälld baklyft, blockerade korsningar eller andra vanligt förekommande trafikincidenter. Idag kan fordonet exempelvis inte heller självt uppfatta och tolka en polismans tecken, varför en persons syntolkning är nödvändig. Överlag kan det inträffa många oförutsedda händelser i samband med trafik. Trafiken får därför enligt Nobina Sverige AB överlag anses vara en olycksutsatt plats även om det inte kan uppräknas händelser som inträffat inom området som bussarna trafikerar. Alternativet till kamerabevakning är att inte flytta ut föraren ur fordonet, vilket Nobina Sverige AB hävdar inte är möjligt om man ska kunna arbeta effektivare och mot en snabbare teknikutveckling.

Bevakningen ska kunna ske alla dagar dygnet runt, i realtid utan bildinspelning. Fyra kameror är monterade på bussens kaross på cirka 220 cm höjd: en fram, en bak, en på vänster sida samt en på höger sida för att kunna ge en 360 graders vy runt bussen. Kamerorna är fast monterade och har fast optik. Nobina Sverige AB har uppgett att upptagningsområdet begränsats till att endast omfatta nödvändigt närområde till bussen. På större avstånd än cirka 10 meter från bussen blir pixeltätheten enligt Nobina Sverige AB så låg att identifiering av personer eller fordon inte är möjlig.

Förutom föraren i kontrollcentret har även utvecklare och tekniker behörighet att se bildmaterial då det behövs för att kunna driftsätta, utveckla och underhålla systemet. För tekniker och utvecklare är tillgång till bildmaterial endast nödvändig när fordonet är placerat i eget garage. Sammanlagt rör det sig om maximalt 15 personer som kan ha tillgång till bevakningen. Nobina Sverige AB har behörighetsstyrning på plats och utför en extra säkerhetskontroll på de personer som ska operera fordonen. Endast behörig och utbildad personal bereds tillgång till kontrollcentret och gränssnittet. Tilldelning av behörigheter och roller baseras på behovet hos den anställde och revideras löpande. Bildmaterialet strömmas krypterat från bussen till kontrollcentret och även länken som strömmar videon är högt krypterad och skyddad med inloggning för att säkerställa att ingen obehörig får åtkomst till materialet. Vidare är tillgång till gränssnittet för att inspektera realtidsbevakningen skyddat med stark autentisering och auktorisering.

Skylltning om bevakningen finns ombord på bussarna, där skyltar visar information både för resenärer och andra i bussens närområde, samt på hållplatsskyltar längs med bussarnas färdväg. Därutöver finns information om bevakningen på Järfälla kommuns och Nobina Sverige AB:s hemsidor.

Informationen på hemsidorna innehåller uppgifter om att det sker försök med självkörande fordon i området och att det för att möjliggöra detta tas upp videomaterial i realtid, som inte lagras. På hemsidorna finns även mer detaljerad information om projektet, information i relation till dataskyddslagstiftningen samt kontaktuppgifter till projektansvariga och dataskyddsombud.

Motivering av beslutet

Tillämpliga bestämmelser

Av 2 § kamerabevakningslagen (2018:1200) framgår att syftet med lagen är att tillgodose behovet av kamerabevakning för berättigade ändamål och att skydda fysiska personer mot otillbörligt intrång i den personliga integriteten vid sådan bevakning.

Enligt 7 § kamerabevakningslagen krävs tillstånd till kamerabevakning av en plats dit allmänheten har tillträde, om bevakningen ska bedrivas av en myndighet, eller någon annan än en myndighet vid utförande av en uppgift av allmänt intresse som följer av lag eller annan författning, kollektivavtal eller beslut som meddelats med stöd av lag eller annan författning.

Tillstånd till kamerabevakning ska enligt 8 § samma lag meddelas om intresset av sådan bevakning (bevakningsintresset) väger tyngre än den enskildes intresse av att inte bli bevakad (integritetsintresset).

Vid bedömningen av intresset av kamerabevakning ska det särskilt beaktas om bevakningen behövs för att

1. förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet eller utreda eller lagföra brott på en brottsutsatt plats eller på en annan plats där det av särskild anledning finns risk för angrepp på någons liv, hälsa eller trygghet eller på egendom,
2. förebygga, förhindra eller upptäcka störningar av allmän ordning och säkerhet eller begränsa verkningarna av sådana störningar,
3. utöva kontrollverksamhet,
4. förebygga, förhindra eller upptäcka olyckor eller begränsa verkningarna av inträffade olyckor, eller
5. tillgodose andra därmed jämförliga ändamål.

Vid bedömningen av den enskildes intresse av att inte bli bevakad ska det särskilt beaktas hur bevakningen ska utföras, om teknik som främjar skyddet av den enskildes personliga integritet ska användas, och vilket område som ska bevakas.

Ett tillstånd får enligt 13 § samma lag meddelas för en begränsad tid.

Integritetsskyddsmyndighetens bedömning

Tillståndsplikt

Nobina Sverige AB är en aktör inom kollektivtrafiken som i aktuellt ärende ska bedriva kollektivtrafik med självkörande bussar i Barkarby på uppdrag av Storstockholms

Lokaltrafik. Bevakningen ska därmed bedrivas vid utförande av en uppgift av allmänt intresse i den mening som avses i 7 § kamerabevakningslagen. Bevakningen avser vidare en plats dit allmänheten har tillträde. Som utgångspunkt är bevakningen därmed tillståndspliktig.

Bevakning kommer dock även att ske av busshållplatser i samband med att bussarna stannar eller passerar dessa. Enligt 9 § 6 b) kamerabevakningslagen är bevakning av busshållplatser undantagna tillståndsplikten bland annat om bevakningen sker i syfte att förebygga, förhindra eller upptäcka olyckor. Den tänkta bevakningen är därför inte tillståndspliktig i den del den avser busshållplatsområden. Ansökan ska därför avvisas i den del den avser hållplatsområden enligt 9 § 6 b) kamerabevakningslagen. I övriga delar är bevakningen tillståndspliktig.

Integritetsintresset

Den aktuella bevakningen sker i ett område med många typer av integritetskänsliga miljöer. Det inkluderar exempelvis bostäder, skolor, förskolor och arbetsplatser men även platser för nöje och rekreation, som parker och naturområden. Då bevakningen kan ske dygnet runt via kameror monterade på bussar som kör ute i stadsmiljö, om än inom ett begränsat område, berörs också en stor mängd människor ur en obestämd krets. En person kan komma att träffas av bevakningen ett flertal gånger per dag, beroende på hur denne rör sig i området. Vidare kan det vara svårt för en person att undvika bevakning eftersom det är fråga om bevakning av allmänna platser som personen kan behöva vistas i även om denne inte vill bli bevakad. Dessa omständigheter talar för ett tungt vägande integritetsintresse.

I förevarande fall finns dock även omständigheter som minskar risken för integritetsintrång. Bevakningen ska endast ske i realtid utan bildinspelning vilket innebär en begränsning av personuppgiftsbehandlingen och en minskad risk att obehöriga får tillgång till bildmaterialet. Vidare sker bevakningen endast med fast monterade kameror med fast optik kring ett fordon som oftast är i rörelse. Detta innebär att det i regel kommer att vara fråga om kortvarig bevakning i samband med att en buss passerar. Att bussarna är i rörelse innebär också att det inte kommer att ske någon kontinuerlig bevakning av enskilda platser, vilket minskar risken för att enskilda personers rörelsemönster eller vanor kan kartläggas. Även det faktum att bevakningen delvis syftar till att skydda de som blir föremål för bevakningen minskar integritetsintrånget. Slutligen har endast ett fåtal personer att få tillgång till bevakningen i kontrollcentret. Tekniker och utvecklare behöver dessutom enbart tillgång till bildmaterial när bussarna är i eget garage och således inte när de är i rörelse och bevakar allmänna platser.

Sammantaget bedömer Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) att integritetsintresset på platsen väger relativt tungt.

Bevakningsintresset

Nobina Sverige AB har uppgett att bevakningen fortsatt är nödvändig för att kunna säkerställa tryggheten för resenärer genom att operatören ska kunna agera på och avvärja olyckor, hot och brott i och omkring fordonet samt avvikande trafiksituationer.

Enligt IMY har det inte heller i förevarande ärende framkommit något som ger stöd för att bevakningen är nödvändig för att motverka hot och brott. Om bevakningen behövs för att förebygga, förhindra eller upptäcka olyckor ska detta dock beaktas särskilt vid bedömningen av bevakningsintresset. Det har fortsatt inte framkommit att det område som ska bevakas är olycksdrabbat. Vid framförande av fordon i trafiken finns dock

alltid en risk för olyckor. Olyckor som inträffar i trafiken kan också ha mycket allvarliga konsekvenser. När det, som i förevarande fall, är fråga om förarlösa fordon vars automatiska system inte fullt ut kan uppfatta och tolka alla situationer som kan uppkomma i trafiken kan kamerabevakning i realtid enligt IMY vara ett befogat komplement för att motverka olyckor. IMY bedömer mot denna bakgrund att Nobina Sverige AB alltså har ett behov av bevakning i syfte att förebygga, förhindra eller upptäcka olyckor. Att kunna agera på avvikande trafiksituationer ryms enligt IMY inom detta syfte.

Sammantaget bedömer IMY att bevakningsintresset på platsen väger relativt tungt.

Behovs- och intresseavvägning

IMY har konstaterat att både integritetsintresset och bevakningsintresset väger relativt tungt. Sammantaget bedömer IMY dock att bevakningsintresset väger tyngre än den enskildes intresse av att inte bli bevakad. IMY har vid denna bedömning särskilt beaktat att bevakningen endast sker i realtid, att personer i regel endast träffas av bevakningen under en begränsad tid samt att bevakningen sker i syfte att förebygga, förhindra eller upptäcka olyckor som kan ha mycket allvarliga konsekvenser. Tillstånd till kamerabevakning i realtid ska därför beviljas.

Kamerabevakningen ska ske i ett område där många människor kan komma att träffas av bevakningen. Bevakningen sker vidare inom ramen för ett pågående utvecklingsprojekt och teknikutvecklingen kan komma att erbjuda nya lösningar som innebär att kamerabevakning inte längre är nödvändigt för att självkörande fordon ska kunna framföras på ett trafiksäkert sätt. Mot den bakgrunden bedömer IMY att tillståndet ska tidsbegränsas. Tillståndet ska gälla i fem år från dagen då det befintliga tillståndet löper ut, det vill säga från och med den 1 augusti 2023 till och med den 31 juli 2028.

Upplysning

Utöver de villkor som framgår av beslutet måste ni följa bestämmelserna i dataskyddsförordningen¹ och kamerabevakningslagen. Information finns i bilaga till detta beslut. Observera att informationsbilagan inte är en uttömmande uppräkningslista av de krav som ställs.

Detta beslut har fattats av juristen Andreas Persson efter föredragning av juristen Sebastian Caicedo Gordh.

Andreas Persson, 2023-06-09 (Det här är en elektronisk signatur)

Bilaga

1. Ritning
2. Information om kamerabevakning

Kopia till

— Järfälla kommun

¹ EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning).

Hur man överklagar

Om ni vill överklaga beslutet ska ni skriva till Integritetsskyddsmyndigheten. Ange i skrivelsen vilket beslut ni överklagar och den ändring som ni begär. Överklagandet ska ha kommit in till Integritetsskyddsmyndigheten senast tre veckor från den dag ni fick del av beslutet. Om överklagandet har kommit in i tid sänder Integritetsskyddsmyndigheten det vidare till Förvaltningsrätten i Stockholm för prövning.

Ni kan e-posta överklagandet till Integritetsskyddsmyndigheten om det inte innehåller några integritetskänsliga personuppgifter eller uppgifter som kan omfattas av sekretess. Myndighetens kontaktuppgifter framgår av beslutets första sida.